

Liber Endre alpolgármester nyilatkozik az Ujságnak a pesti koldusokról és a koldus-probléma megoldásáról

November 1-től tilos koldulni Budapesten. A hatóság felkéri a jószívű pestieket, hogy közvetlenül egyetlen fillért se adjanak a koldusoknak. A „kegyes adományokat” a főváros hatóságaihoz kell majd juttatni, amely ellátja a koldusokat

„Megoldották a kolduskérdést.” Ezt halljuk és olvassuk most mindenütt. Megoldották... de hogyan? Budapest lakosságát, amely már egyre kínosabban kezdte érezni a koldusok elszaporodását, az érdekli, mit jelent a gyakorlatban a belügyminiszter rendelete? Továbbra is becsöngetnek-e a lakások ajtaján a koldusok, a jövőben is megállítják-e szivtépő történetekkel a járókelőket az alamizsnakérők, vagy pedig végképen eltűnnek Budapest utcáiról, mert a koldusrendelet alapján munkában, hatósági támogatásban, ennivalóban, lakásban részesülnek?

Erről, illetve az ezzel kapcsolatos intézkedésekről, a koldusrendeletnek a gyakorlatba való átültetéséről, kihatásairól beszélgettünk Liber Endre alpolgármesterrel, akinek jószíve, adakozó készsége, a szegényekkel való tapintatos bánásmódja közismert, hiszen évtizedek óta intézi Budapest elárvult embereinek ügyes-bajos dolgait, egyengeti sorsukat. Liber alpolgármester igen beható felvilágosításokat adott, amelyekből Budapest lakossága megállapíthatja, hogy mi a teendője a jövőben a kéregető-kelet, a kunyerálók, a hol keservesen esdeklő, hol pedig követelődzben fellépő valószínű és álszegényekkel szemben.

Kétezer koldusengedély

— Tulajdonképpen a koldulási — mondotta Liber alpolgármester — Budapesten már régen meg van tiltva. A rendőrség mégis kiadott engedélyeket a régi belügyminiszterek felhatalmazása alapján. Ez időszerint körülbelül kétezer koldusengedély van forgalomban. Kozma Miklós belügyminiszter rendelete ezt a kérdést radikálisan oldja meg. A koldusproblémáról a főváros a bizottságaiban maga is több ízben tárgyalt és megoldási módokat keresett. Anynyi bizonyos: a fővárosnál is felmerült már az a gondolat, hogy az autonómia a saját hatáskörében tegyen intézkedéseket a koldusok túlzott elszaporodása ellen. Már akkoriban megállapítottuk azonban, hogy a kormányhatalom beavatkozása nélkül ez a probléma meg nem oldható. A belügyminiszter most a maga hatáskörében intézkedett és remélhető, hogy a miniszter rendelete a kérdést véglegesen rendezni is fogja.

November 1-től tilos a koldulás!

— A belügyminiszter rendelkezésének leglényegesebb pontja a következő:
A megyei városokban és a törvényhatósági városokban a koldulást egyszer és mindenkorra tiltja. Koldulni a jövőben csupán vidéken lehet, ahol is a könyöradomány gyűjtésére az engedélyt a főszoigabíró adja meg.
— Budapestre nézve ez a rendelet november elsején lép életbe. Ettől kezdve a fővárosban koldulni senkinek nem szabad. Ennek ellenében kötelezi a rendelet a várost, hogy a lehetőség kereténél gondoskodjék a munkaképes munkanélküli inségeseknek az inségenyhítő tevékenység keretében megfelelő munkához juttatásáról. Ez az elintézési mód szoros összefüggésben áll a belügyminiszternek azzal a korábbi intézkedésével, amely szerint az inségesek megsegítéséről főleg úgy kell gondoskodni, hogy megfelelő munkához jussanak.
— A miniszter rendelete szükségessé teszi, hogy a városok a szegényellátáshoz szükséges költségeket a társadalom áldozatkészségével együttesen iparkodjanak biztosítani. Ebből a célból felhívja a figyelmet a miniszter az egri norma bevezetésére, amely szerint a társadalom veszi a kezébe a kolduskérdés megoldását. Ez az egri norma a vidéki városokban eddig mindenütt bevált, csak az a kérdés, hogy akkor, amikor a vidéki városokban, ahol aránylag kevés koldus ellátásáról van szó, ez az úgy igen könnyen rendezhető, megoldható-e Budapesten, ahol a szegények száma az ötvenezret is meghaladja.

A társadalmi egyesületek szerepe

— A szegények ellátásában a jövőben nagy szerep jut a társadalmi egyesületeknek,

amelyeknek a működését a belügyminiszter hatályosabb ellenőrzés alá kívánja venni abból a célból, hogy minden egyesület ténylegesen a kitűzött programjának megfelelő működést folytassa, ami lényegében azt jelenti, hogy a társadalmi egyesületeknek nem a hatóság támogatására kell támaszkodnia, hanem maguknak kell a társadalom bizonyos rétegeit megszervezni és ennek a szervezethez az alapján kell a maguk tevékenységét a hatósággal karöltve folytatni.
— A belügyminiszter leirata külön bizottság alakítását teszi szükségessé, amely a társadalom részéről befolyt adományok felosztásának módját és mérvét hivatott megállapítani. A miniszter rendeletében jelzett bizottságot a főváros már régebben megalkotta. Ez a Társadalmi Embervédelmi Bizottság, röviden: a TEB. Ezt akarja a főváros a kívánt célra igénybevenni, mert ennek a bizottságnak az összetétele a miniszter rendeletének majdnem teljesen megfelel.

A koldusrendelet életbeléptetése

A miniszter rendelete előírja azt, hogy az egri norma megszervezéséről 1936. október 1-ig hozzá jelentést kell tenni. A főváros ebben a vonatkozásban nyilván kénsni fog, mert az előzetes megszervezési és előkészítő munkálatokra Budapesten sokkal több idő szükséges, mint a vidéki városokban. A koldusproblema végleges megoldása, illetve az erről szóló jelentés nyilván csak november elsejére készülhet el Budapesten. Mindenesetre minden erővel azon leszünk, hogy ezeket a munkálatokat minél előbb megindítsuk, a bizottság tevékenységét folyamatosan tegyük és olyan erővel folytassuk, hogy a kormányrendeletnek minél előbb eleget tudjunk tenni.

Ne adj közvetlenül!

— Fontos intézkedése a rendeletnek az, miszerint a hatóságok évenként többször is kötelesek a lakosság figyelmét felhívni arra, hogy a könyöradomány-gyűjtőket következetesen utasítsa el, ami természetes következménye a kiadott rendelkezéseknek, hiszen a szegényellátásnak a rendeletben megszervezett módja csak akkor lehet eredményes és az ezen a téren tapasztalt visszaélések csupán úgy szüntethetők meg, ha a társadalom a maga adományait közvetlen adakozás helyett a jövőben mindenkor a hatóság által megszervezett bizottsághoz juttatja el. Ez a bizottság hivatott arra, hogy a hatósággal egyetértésben a társadalom részéről befolyt adományokat a megfelelő helyre eljuttassa. Ha ezt az intézkedést a hatóságok a társadalommal karöltve helyesen hajtják végre, akkor a kolduskérdés tényleg egyszer és mindenkorra megoldódik.

Figyelmeztető tábla minden ajtón

Kérdésünkre elmondotta még Liber alpolgármester, hogy a magánlakásokban, üzletekben, gyárakban, műhelyekben jelentkező koldusokat az ajtókra erősített hatósági irás fogja figyelmeztetni arra, hogy kár a fáradságért, be se csöngessenek, mert a tiltórendeletek következtében úgy sem kaphatnak alamizsnát. Még nem döntöttek afelől, hogy Budapesten mi lesz a megoldási módja, illetve a gyakorlati lebonyolítása a kolduskérdésnek.

Két követésre méltó példa áll a főváros rendelkezésére és ez a II. és a VI. kerület által választott formula, amelynek alapján ebben a két kerületben a koldusok ellátásáról már évek óta igen kedvező formában gondoskodnak.

Valószínűnek látszik, hogy a kerületi előjárásokat kapcsolják be a jövőben is a koldusok ellátásába. Esetleg ezek mellett igénybe veszik a Karitás jó bevált szolgálatait. A koldus a kerületi előjárásokon fog jelentkezni, az előjáró a kerületi orvossal megvizsgáltatja egészségi állapotát, majd kezelőtisztek által az életkörülményeit. Valószínű, hogy minden hónapban fix összeget kapnak a reászoruló szegények, de a segély összege nem lehet nagyobb, mint

Méterárúruk olcsón!

Mosó delén nagy választékban
Kék festő fekete és kék alapon
Siffon cca. 72 cm. széles
Müselyem bármely sima színben
Függönykelme színes kockás vászkos

49 fill.

Ingzefir divatos csikozással
Crepp müselyem egyes színekben
Kanavász sötét színekben
Dírdli divatos ruhaanyag
Mosó vadl legszebb mintákkal

58 fill.

Butor karton szép színekben
Agynemű erős minőség
Mosó muslin legszebb kimintázás
Ruha müselyem nagy választékban
Agófa mintás ruha crepp

68 fill.

Crepp müselyem divat kockás
Ajouré ideális nyári ruhaanyag
Fresko férfi fehérneműre
Nansouc bármely színben
Müselyem nagy világos és rozszás

78 fill.

Gyűrhetőlen ruhaanyag nagy választék.
Liberty nyjama különlegesség
Len vászon női ruhára, mintás
Burette női ruhaanyag
Csikos piké ruha és nyjama anyag

88 fill.

Crepp-de-chine müselyem cca 90 cm széles
Marocain müselyem egyes színek, szövés hálóval
Imprimé müselyem cca 90 cm széles

138 fill.

Gloké különleges ruha anyag
Kockás tofft nyári ruhaújdonosság
Crepp-de-chine ideális ruhaanyag

245 fill.

TEXTIL-KIRAKATUNK,
MELY LEGNAGYOBBAZ ORSZÁGBAN
VILÁGVÁROSI LÁTVÁNYOSSÁG,
MEGTEKINTÉSE ÖNNEK IS ÉRDEKE!

FILLÉRES DIVATHÁZ
BAROSS TÉR 23. ROTTENBILLER U. SAROK

VIDEKRE UTÁNVÉTEL SZÁLLITÁSH

az inségmunkáid a minimális bér. A Társadalmi Embervédelmi Bizottság lesz hivatalos ezeknek a részletintézkedéseknek a megállapítására.

Mindenekelőtt dolgozni!

— Az említett intézkedések — folytatta nyilatkozatát Liber Endre — arra alkalmasak, hogy a koldust arra a belátásra bírják: elsősorban is munkát keressen! A munkaképes koldust először is inségmunkára fogják. Pénzbeli segélyben csak akkor részesül, ha pillanatnyilag nincs inségmunka. A belügyminiszter mindenestre az akarja biztosítani, hogy a koldusok ne vágathassanak a két lehetőség között: vajjon kolduljanak-e vagy dolgozzanak? Nekik elsősorban dolgozniuk kell! Itt mutatkozik a miniszteri rendelet kitünő megérzése, amikor mindenkit elsősorban munkára akar fogni és csak akkor jön a segélyezés, ha valaki nem talál munkát.

— Vajjon — kérdeztük — a jövőben is megrohanhatják-e a gyanútlan járó-kelőt a koldusok azzal a mesével, hogy mondjuk Miskolcra jöttek gyalog, oda szeretnénk visszamenni és egy kis utiköltséget kérnek, vagy pedig azzal, hogy nyolc nap óta nem ettek és „egy falat kenyérré valót” utalunk ki nekik?

— Mindenki iparkodjék — felelte az alpolgármester — a hatóság felszólításának eleget tenni. Azt a figyelmeztetést, hogy közvetlenül ne adjon senkise alamizsnát a koldusnak, mint már mondtam, évente többször is meg fogjuk ismételni. Az utcai koldusok támadásával szemben az a tanácsos, hogy mindenki uralkodjék magán! Nem lehet radikálisan megoldani ezt a problémát anélkül, hogy mindenki eleget ne tegyen a kormányrendeletnek és a hatóság ismételt felhívásának. Ha valakiben szánalom ébred a koldus iránt, akkor se adjon könyöradományt közvetlenül, mert nem tudja megállapítani, hogy a kéregető valóban rászorul-e a támogatásra és azt se tudja, hogy az illető a hatóság részéről nem részesült-e már amennyi is támogatásban. Éppen ezért bizza a szegények támogatását a hatóságra, vagy a hatóság által megbízott szervre.

Budapest a budapestieké!

Igen érdekes megállapítása Liber alpolgármesternek az is, hogy a jövőben a kolduslétszám amennyi is csökkenni fog, mert a legelső feltétele a főváros részéről való támogatásnak az, hogy a koldus budapesti illetőségű legyen. Aki nem budapesti, az a fővárosban nem tud majd hová fordulni, semmiféle támogatásban nem részesülhet. Kénytelen lesz bármiféle munkát vállalni, vagy pedig hazatérni illetősége helyére, mert a koldusrendelet minden városnak, községnek feladatává teszi, hogy a maga szegényeinek ellátásáról gondoskodjék.

Trefásan hangzott, de azért mégis fájdalomosan való igazság volt az a megállapítás, amelyet Liber alpolgármester előtt az intervjú során hangoztattam: November elsejétől új „kasz” alakul ki Budapesten. A hivatalos nyilvántartásba foglalt szegényeké. A hatóság által eltartottak kasztja...

GYÖRGY ENDRE

Tévedésből összelöttek egy francia falut

Párizs, július 18. A „Páris Midi” jelentése szerint a Hippocampe nevű vitorlászó Saint-Tropez kikötőjében kigyulladt. Az Atalante nevű francia tengeraltató legénysége nagy erőfeszítések árán, életét kockáztatva, elvágta a jacht tartóköteleit, mert attól kellett tartania, hogy a lángok átcsapnak a közelben horgonyzó többi hajóra is. A tengeraltató ezután kísérletet tett arra, hogy elvontassa az égő hajót, de a hirtelen támadó szélvihar és a tenger erős árja lehetetlenné tette a terv megvalósítását. Az égő hajót a hullámok nagy sebességgel hajtották a part felé. Az Atalante tűzörsége megkísérelte, hogy a parthoz veszélyesen közelítő hajót több ágyulövvel elsüllyessze és több mint tizenöt lövést tett Hippocampe. A viharos tenger következtében azonban csak három lövés találta el a hajót. A lövések közül több a saintmaxime-i partot érte. Amikor az első lövedék az egyik ház tetejét érte, a ház lakói a pincébe menekültek. A második lövés a magasfeszültségű áramvezetékét érte, míg a harmadik a saintmaxime-i palota terraszától alig száz méterre robbant fel. Több lövés érte a vasutvonalat is a közönségi iskola közelében, de ezek a lövedékek szerencsére nem robbantak fel. Az egyik lövedék a fűrészmalom épületét érte és itt súlyos károkat okozott. Sebesülés nem történt, de az anyagi kár több mint ötszáz ezer frank.

Ha nem akar unatkozni, gondoskodjon néhány jó könyvről a nyaralás idejére

Az Ujság könyvtára kedvező feltételek mellett látja el jó olvasmányokkal az Ujság minden előfizetőjét. Erzsébet-körút 43. Telefon: 1-316-28.

VAN, VAGY NINCS SZÁLLÓHIÁNY BUDAPESTEN?

Szendy polgármester szerint van! Zilahy Dezső idegenforgalmi hivatali igazgató: A szobák nivóját emelni kell! Boros László bizottsági tag: 1914 óta nem épült új szálló, holott a régiék nem elegendők!

Az Ujság nemrégiben hosszabb cikket közölt, amelyben megállapította, hogy a nagyobb idegenforgalmi eseményeknél bizonyos mértékben szállóhiány mutatkozik Budapesten. Eseteket soroltunk fel, amikor a nagyobb hotelekből el kellett utasítani szobahiány következtében a külföldről érkezőket. Cikkünkben főként a főváros szállóhiányát: a Gellértnek túlzott zsúfoltságára mutattunk rá és éppen ezért beszámolónk nagy része azzal az elgondolással foglalkozott, hogy a szobák számának szaporítása érdekében a Gellért szállóira mihamarabb ötödik emeletet kell húzni.

Cikkünk nyomán megszólalt a budapesti szállodás és vendéglős ipartestület szállodai szakosztályának vezetősége, amely kétségbeesetten állítást tett, sőt határozottan ki is jelentette, hogy Budapesten nincsen szállóhiány, ellenkezőleg — szemben minden hivatalos megállapítással — inkább vendéghiány mutatkozik, mert mint nyilatkoztak mondja, „a budapesti szállodaipar körülbelül ezer szállodai szobát tud az idegenforgalom szolgálatába állítani, — csak legyen vendég!”

Az Ujság az alábbiakban megszólaltatta Szendy Károly polgármestert (aki maga is erőteljesen hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell új hotelépítések tervével, mert a szerényebb középosztályhoz tartozó idegenek elhelyezése céljából erre szükség van; egyben kijelenti, hogy a nagy idegenjárás idején bizony csak a magánlakások igénybevételevel lehet kiküszöbölni „a kisebb nehézségeket”) és ugyancsak nyilatkozatára kérte fel Zilahy Dezsőt, a főváros idegenforgalmi hivatalának igazgatóját, mint aki a legalapabb ismerője a budapesti hotelviszonyoknak, valamint Boros László dr. főszervező, fővárosi bizottsági tagot, aki a fővárosi közgyűlésben és a különböző bizottságokban — mint az idegenforgalommal behatóan foglalkozó városatyja, — a legerőteljesebben követelte új szállók építését.

A nyilatkozatokból, amelyeket alább adunk, megállapítható: vajjon van-e, vagy nincs Budapesten szállóhiány?

SZENDY KÁROLY polgármester:

— A nyáron, az előjelekből ítélve rekord idegenforgalom várhatunk. Igen természetesen az idegenforgalom olyanféle jelenség, amelynek megerősítése, sőt csak fenntartása érdekében is állandó munkásságot kell kifejteni. A főváros Idegenforgalmi Hivatala teljesen átérzi ennek szükségét és minden tisztviselője tudatában van annak, hogy csak fokozott munkateljesítménnyel tud megfelelni a napról-napra, sőt óráról-óra felmerülő kívánásoknak.

— Szállodáink és penzióink egyelőre még be tudják fogadni a hozzáuk érkező külföldi vendégeket, hovatöbb azonban foglalkozni kell az új hotelépítések ügyével. Erre legfőképpen azért van szükség, mert Budapesten ma éppen azok a szállókatételek hiányoznak, amelyek alkalmasak lennének a szerényebb középosztályhoz tartozó idegen vendégek megfelelő elhelyezésére.

— Én csak megismételtem azt a többször hangoztatott felfogásomat, hogy a szálloda építését a magántőke feladatának tekintem, nem pedig a közület teendőjének. A szállodavezetés olyan komplikált, olyannyira szigorúan vett üzleti tevékenység, amelyet a rentabilitás szempontjainak megfelelően igazán csak a magánvállalkozás keretében lehet lebonyolítani és a közületnek legfeljebb annyiban van ezen a téren tennivalója, hogy speciális, gyógyjellegű szálloda-intézményekkel támasszuk alá a magánvállalkozás működését.

— Budapesten különösen így van ez, mert a főváros tulajdonában levő világhíres gyógyforrások szinte parancsolóan írják elő a számunkra a Gellért-szálló fenntartását. Az azonban, hogy egy ilyen hatalmas luxushotellel rendelkezünk, még nem ok arra, hogy most újabb szállodaépítéseket követeljenek tőlünk. Ezekre a fővárosnak ielenlegi helyzetében megfelelő anyagi fedezete nincsen. Viszont az, hogy a főváros kölcsönpenzből építsen szállodát egyáltalán nem kívánatos.

— Éppen a legutóbbi hetekben mutatkozott érdeklődések bizonyították be, hogy komoly tökecsoporthoz hajlandók vállalkozni a magyar fővárosban szállodaépítésre. Ha erre eddig nem került sor, annak az a magyará-

zata, hogy ezidő szerint a rendelkezésre álló férőhelyek még kielégítik a mutatkozó szükségletet és legfeljebb olyankor fordul elő kisebb nehézség, amelyet azonban magánlakások igénybevételeivel ki tudunk küszöbölni, ha valamilyen kiemelkedő és éppen ezért nagy tömegeket vonzó idegenforgalmi esemény van.

— Erre az intézkedésre a Szent István héten és szeptember-elejen, amikor világraszó fényrel üljük meg Budavár visszafoglalásának 250 éves fordulóját, újból sor kerül, de bízunk abban, hogy Budapest lakosságának megértő segítségével most is mindenkit el fogunk tudni majd helyezni.

— Idegenforgalmunk legfőbb feladatának ezidőszere az, hogy ne csak a főszezonban keressenek fel minket a külföldi vendégek, hanem megfelelő propagandaeszközökkel sikerüljön elérnünk azt is, hogy idegenforgalmi szempontból az év egyik és másik hónapja között különbség ne legyen.

— Vendéglátó iparunknak, főként pedig arra kell vigyázni, hogy amidőn a messze földről érkező külföldieket a hagyományos vendégszeretettel fogadják, gondoskodjék arról is, hogy azok európai körülmények között minden felesleges zaklatástól mentesen, jó, pontos és tiszta ellátásban részesüljenek.

ZILAHY DEZSŐ

a főváros Idegenforgalmi Hivatalának igazgatója:

— Való igaz, hogy szállóbeli és penzióbeli szobák iránt az idegenforgalmi szezonban nagy a kereslet. De egy márciusi Tennyészállatvásár, a husvéti Nagyhét, a Nemzetközi árumintavásár, a pünkösdi ünnepek, a „Juniusi” hetek, a Péter-Pál-kettős ünnepe, a július első felében lezajlott nagy konferenciák idején, tehát eszteljesítmenyek alkalmával — nem volt rá eset, hogy az ideérkező külföldi, vagy belső vendég ne kapott volna igényeinek megfelelő szobát. A szállodások és penziósok a Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalának a maguk és az ügy érdekében, mindenkor bemondották, hogy mennyi foglalatlal szoba áll rendelkezésre, s így minden vonalon ki tudtuk elégíteni a szobaigényléseket.

— Mindennek ellenére az idegenforgalom, valamint a szálló- és penzióipar szervei előrelátó kereskedői gondossággal állandóan foglalkoznak a szobák szaporításának gondolatával.

— Tapasztalatok alapján leszűrődött véleményem az, hogy a szobákat a legelőnyösebb szállótól a legkiseb igényeket kielégítő szállóig — penzióig 25—35%-ig fel kell javítani berendezésük tekintetében, s ha ez idején megtörténik, ismét rendelkezünk olyan pluszszal, amelyből az érdeklődés emelkedésével újból meríthetünk.

— Új szálló építése tekintetében az a nézetem, hogy bízunk a dolgot a vállalkozói tökére. A töké olyan érzékeny valami, hogy hívás, kapacitálás, animálás nélkül is oda siet, ahol megfiadzik, ahol kamatot, hasznót kap. Ha elérkezik az a komoly pillanat, amikor a töké meg fogja érezni, hogy most kell új szállóépítkezésbe fogni, akkor senki sem fogja tudni megakadályozni azt, hogy Budapesten olyan szálló épüljön, amely a mai kor követelményeinek szászszalékig megfelel, olyan vezetőt kapjon, akinek a kisujjában van a szálló kitünő vezetésének tudománya.

— Ma törekedünk arra, hogy a meglévő szállók — a magyar vendéglátás művészetének hozzáértő gondolói — egész éven át üzemeltetve kihasználhatók legyenek és élvezhessék befektetett tőkék, invenciójuk, szakmai nagyszerű készségük gyümölcsét.

BOROS LÁSZLÓ DR.

fővárosi bizottsági tag:

— Stein Sándor dr. urnak a Budapesti Szállodás és Vendéglős Ipartestület szállodai szakosztálya igazgatójának az Ujság-ban megjelent nyilatkozata egyik állomása volt annak az ellenakciónak, amelyet a budapesti szállodaérdekeltek indítottak azzal a mozgalommal szemben, amely az idegenforgalom fejlesztése érdekében új szállodaépítkezéseket követelt. Az igazgató ur nyilatkozatában a szállodák magánérdekeire való hivatkozás mindenestre ösztönzésre vall. Amit azonban vissza kell utasítanom, az, hogy a szállodák magánérdekeit azonosítani igyekeznek az idegenforgalom érdekeivel.

— Azzal az állítással szemben, hogy Bu-

dapesten nyáron nem lehet szállodaszobát kapni, az igazgató ur ugylátszik döntő érveinek szánta azt az adatot, hogy a szellemi együttműködés hat napig tartó ülésezése alatt Budapesten több mint négyezer szoba állt üresen a szállodákban, abban a tizenhatszáz szállodában, amelyet az igazgató ur említ, naponta körülbelül ötezeröttszáz szoba áll rendelkezésre. Az igazgató ur szerint naponta mintegy hatszáz szoba állt üresen, tehát körülbelül tizszázaléka a rendelkezésre álló szobáknak. Ez pedig a szakértők véleménye szerint azt jelenti, hogy a szállodák teljesen tele voltak és a tizszázalék üres szoba részben a luxus-szállodák luxus-appartmanjaiból, részben a másodrendű szállodák használatlan szobáiból és végül az időközben elutasított szállóvendégek által üresen hagyott szobákból adódik.

— Így fest tehát a valóságban a legfontosabb érv. Anélkül, hogy ennek az érvek különben helyességét megvizsgálám, megállapítom, hogy a kérdéses kongresszus előtti napon telefonáltam valamennyi elsőrangú és másodrangú szállodába. Sehol nem volt üres szoba! Két helyen ajánlottak egyszobás szobát 32 pengőért és kétágas szobát 56 pengőért. Állítom ezenfelül azt is, hogy az idegenforgalmi szervek hónapok óta kénytelenek lecsökkenteni az idegenforgalmi propagandát a külföldön, attól való jogos féltelmükben, hogy nem tudják nyáron az idegeneket Budapest szállodáiban elhelyezni. Állítom és hajlandó vagyok bizonyítani, hogy az idegenforgalmi szervek lemondottak nyári csoportos utazásokat ugyanebből az okból. Csak véletlenül emlitem meg, hogy július 16-án este érkezett egy francia újságíró barátom Budapestre, aki öt szállodában nem kapott szobát. Így fest a szállások statisztikája a gyakorlatban.

— Sajnálom, hogy a nyilatkozatban nem tértek ki arra a fővárosi közgyűlésen tett megállapításomra, hogy a szállodák nemcsak hogy nem tudják elhelyezni az idegeneket a nyári hónapokban, de súlyosan ártanak az idegenforgalom érdekeinek azáltal is, hogy nyáron felemelik a szobák árát. Arra az esetre, ha az igazgató ur nem ismerné el, fel-említem az ugynevezett háromhetes gyógytartózkodás ügyét. Ez kedvezményes konstrukció az idegenforgalom emelésére. Aki ezt igénybe veszi, háromszázkilencven pengőért háromheti szállást, ellátást és orvosi felügyeletet kap Budapesten. Fizetnek tehát egy napra tizenhatszáz pengőt, amiből két pengőt kap az orvos, két pengőbe kerül a fürdő, marad tizenhatszáz pengő szobára és ellátásra. Ha tekintetbe vesszük ennek az ellátásnak kedvezményes jellegét, egyáltalán nem mondható túlságosan olcsónak. De — itt jön a váratlan fordulat — a budapesti szállodák kévessétek ezt az árat és az idegenforgalmi szerveket ez év május 15-én értesítették arról, hogy június 1-től ennek a háromheti ellátásnak a díját felemelik 560 pengőre.

— Nem beszélek arról, hogy milyen kellemetlenségeket okozott az idegenforgalmi szerveknek ez a késői értesítés, miután ok a tavaszi hónapok alatt a külföldön mindenütt 390 pengős áron hirdették a háromhetes tartózkodást. De vizsgáljuk meg az árat. A huszonnapos 560 pengőből egy napra 28 pengő esik. Ebből leszámítva ismét a 4 pengőt az orvosra és a fürdőre, marad 24 pengő lakásra és ellátásra. Ez az ár használható a szállodák egyáltalán nem jogos igényeinek, de napi huszonnyolc pengős „kedvezményes áron” idegenforgalmat fejleszteni nemcsak, hogy lehetetlen, hanem ezen az alapon egyenesen tönkre lehet tenni azt!

— Budapesten 1914 óta nem építettek szállodát. Ennek következtében szállodánk óriási többsége nem felel meg azoknak az idegenforgalmi érdekeknek, amelyeknek szolgálatára a külföldön mindenütt megfelelő szállodákat építettek a háború óta. Csak egy példát említek! Ezer szobával készült el Londonban a Cumberland nevű szálloda, amelyben egy szoba fürdőszobával és angol reggeli el 10 shilling hat pencebe, tehát 14 pengőbe kerül minden kedvezmény nélkül.

— Akiknek az idegenforgalom ügye a szívükhöz nőtt, nem fogják megengedni, hogy az önös érdekek továbbra is megakadályozzák az idegenforgalom fejlesztését. Senki nem tagadja, hogy a szállodák a téli hónapokban rosszabbul mennek, mint a nyári hónapokban. Ez azonban így van külföldön is minden idegenforgalmi centrumban. De ezen segíteni lehet az idegenforgalom szétesztásával, amely problémával a főváros vezetősége már hónapok óta foglalkozik, aminthogy ez a probléma külföldön is mindenütt felmerült. Csak hogy az ilyen probléma megoldásához szükséges propaganda költségeit külföldön a szállodák is jelentősen hozzájárulnak, mivel az idegenforgalom előnyeit is elsősorban a szállodák élvezik. Nálunk a szállodák egyszerűen tudomásul veszik, hogy az állam és a főváros milliókat költ az idegenforgalmi propagandára. Viszont azon a ponton, ahol az idegenforgalom érdekei tulmennek a meglévő szállodák ma-érdekei, harcra szállnak az idegenforgalom érdekei ellen a maguk érdekeinek megvédésért. Nem hinném, hogy a jövőben ehhez akár a főváros, akár a közvélemény támogatását megkaphatnák. Új szállodákra szükség van és remélem, új szállodák építésére jelentkezni is fog a magántőke.